MARKETING

ILMIY, AMALIY VA OMMABOP JURNAL

№12-SON

2025-YIL, DEKABR

9710 xalqaro daraja

№240874

ISSN: 3060-4621

Google Scholar
OpenAIRE
zenodo
ORCID
OPEN ACCESS

2025-YIL

DEKABR

№ 12-SON

Marketing

ILMIY, AMALIY VA OMMABOP JURNAL

ELEKTRON NASHR. 25 DEKABR , 2025-YIL

JURNALNING MAQSADI

Tadbirkorlik-biznes faoliyatini tashkil etishning marketing asoslarini, yo‘nalishlari, echimlari, vositalarini yaratish va rivojlantirish

ALOQA UCHUN MA’LUMOTLAR

TEL: (97) 783-84-64
VEB-SAYT
www.marketingjournal.uz
ELEKTRON POCHTA:
info@marketingjournal.uz
TELEGRAM BOT:
@marketinjournalbot
TELEGRAM KANAL:
https://t.me/tdiumarketingjournal

MUASSIS

“Tadbirkor va ishbilarmon” MCHJ

JURNALNING ILMIYLIGI

Marketing jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining **2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan

INDEKSATSIYA

Google Scholar
ORCID
OPEN ACCESS
OpenAIRE
zenodo

BOSH MUHARRIR
Xakimov Ziyodulla Axmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;
BOSH MUHARRIR O‘RINBOSARI:
Yusupov Muxamadamin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;

TAHRIR HAY’ATI:

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU, Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektori;
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, i.f.d., prof., TDIU, “Marketing” kafedrasi mudiri;
Soliyev Axmadjon Soliyevich, i.f.d., NamDTU, “Marketing” kafedrasi professori;
Ikramov Murad Akramovich, i.f.d., TDIU “Marketing” kafedrasi professori;
Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich, i.f.d., prof., TDIU, Iqtisodiy xavfsizlik kafedrasi mudiri,Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a’zosi;
Zarova Elena Viktorovna, i.f.d., G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti professori, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a’zosi
Akramov Tohir Abdirahmonovich, i.f.d., TDIU, “Marketing” kafedrasi professori;
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi, i.f.d., TDIU, “Marketing” kafedrasi professori;
Samadov Asqarjon Mishomovich, i.f.n., TDIU, “Marketing” kafedrasi professori;
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxo‘ja qizi, i.f.n., dots., TDIU Kengash kotibi;
Sobirov Azizbek Avazbekovich, PhD., TDIU, “Marketing” kafedrasi dotsenti;
Sadikov Shoxrux Shuxratovich, PhD, dots., TIU, Departament boshlig‘i;
Musyeva Shoira Azimovna, i.f.n., SamISI, “Marketing” kafedrasi professori;
Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o‘g‘li, PhD., TDIU, “Marketing” kafedrasi dotsenti;
Djurabayev Otabek Djurabayevich, i.f.d., TDIU, “Innovatsion menejment” kafedrasi dotsenti;
Karimova Shirin Zoxid qizi, PhD, TDIU, “Axborot texnologiyalari” kafedrasi katta o‘qituvchisi;
Mullabayev Baxtiyarjon Bulturbaevich, DSc., NamDTU, “Menejment” kafedra mudiri, dotsent;
Fayzullayev Javlonbek Sultonovich, DSc., TDIU, “Yashil iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti;
Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich, DSc., TDIU, “Iqtisodiy va moliyaviy xavfsizlik” kafedrasi professori;
Bobojonov Azizjon Babaxanovich, DSc, TDIU, “Raqamli iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti
Allayarov Shamsiddin Amanullayevich, DSc, prof., TDIU, “Savdo ishi” kafedrasi mudiri
Jumaev Olimjon Sadulloevich, DSc, Raqobat siyosati va iste’molchilar huquqlari tadqiqotlari markazi direktori;
Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich, PhD., TDIU, Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti dekan muovini
Eshov Mansur Po‘latovich, i.f.d., prof., Alfraganus universiteti O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor;
Abduvaxidov Abdumalik Maxkamovich, i.f.d., TDIU, “Turizm va servis” kafedrasi professori;
Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, TDIU, “Biznes boshqaruvi va logistika” kafedrasi professori
Tuychiyev Alisher Jurayevich, Alfraganus University “Iqtisodiyot” fakulteti dekani, professor;
Nazarova Ra’no Rustamovna, TDIU, “Yashil” iqtisodiyot kafedrasi mudiri, Iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
Usmonov Bunyod Aktam o‘g‘li, PhD , TDIU, Moliyaviy tahlil kafedrasi v.b.dotsenti;
Dehqonov Burxon Rustamovich, PhD., TDIU, Ilmiy tadqiqot faoliyatini tashkil etish bo‘limi bosh mutaxassisi;
Turobova Hulkar Rustamovna, PhD., BuxDU, Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrasi dotsenti;
Boltaev Umidjon Talant o‘g‘li, i.f.f.d., PhD., Toshkent arxitektura qurilish instituti “Iqtisodiyot va ko‘chmas mulkni boshqarish” kafedrasi dotsenti;
Bayxonov Bahodirjon Tursunbayevich, i.f.d., DSc, NamDTU, “Menejment” kafedrasi dotsenti;
Maxmudov Toxirjon Olimjonovich, Phd., NamDTU,“Marketing” kafedrasi dotsenti;
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, i.f.f.d., PhD., TDIU, “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes” kafedrasi dotsenti;
Beknazarov Behzod Baxtiyor o‘g‘li, PhD., Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes” kafedrasi dotsent v.b.
Rajabova Moxichexra Abduxolikovna, PhD., Buxoro davlat universiteti marketing va menejment kafedrasi o‘qituvchisi.
Ikromov Axmadjon Shavkat o‘g‘li, PhD., Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetining Ekonometrika va iqtisodiy modellashtirish kafedrasi katta o‘qituvchisi

Elektron nashr 655 sahifa. E’lon qilishga 2025-yil 25-dekabrda ruxsat etildi

MUNDARIJA

BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA "YASHIRIN" HAMDA "XUFYONA" IQTISODIYOTNI KAMAYTIRISH ZARURATINING EMPERIK TAHLILI 7
Nazarova Ra'no Rustamovna, Najmiddinov Yahyo Fazliddin o'g'li

O'ZBEKISTONDA TIKUV KIYIMLARI BOZORINI RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI 23
Soliyev Axmadjon, Maxkamov Iqboljon

IQTISODIY FAOLLIKNI BAHOLASHDA ILG'OR YONDASHUVLAR HAMDA O'ZBEKISTONDA BIZNES FAOLLIGI INDEKSINI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI 32
Jumayev Olimjon Sadulloyevich, To'ymatov Muzaffarjon Yoqubjon o'g'li

FIRIBGARLIK HOLATLARINI AUDITORLIK TEKSHIRUVLARI ORQALI ANIQLASHNING NAZARIY ASOSLARI 40
Boltayev Abror Sayitmuradovich

SANOAT TARMOG'INI RIVOJLANISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 47
Muxtarov Maxmudjon Marifovich

PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERLARI FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISHGA ZAMONAVIY USLUBIY YONDASHUVLAR 56
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna

IQTISODIY ISLOHATLARNING MILLIY MODELI VA YANGI O'ZBEKISTON STRATEGIYASI ... 62
Srajidinova Nodira Shavkatovna

TEMIRYO'L TRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI 69
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich

PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERLARI FAOLIYATINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI 76
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VAKOLATLI IQTISODIY OPERATORLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH 81
Ismatullayeva Shoira Nurlibekovna

SANOAT KORXONALARI DEMOGRAFIYASINING IQTISODIY SAMARADORLIKGA TA'SIRINING EKONOMETRIK MODELLARI 92
Xayitboev Abror Quvondiqovich

O'ZBEKISTONDA LIZING XIZMATLARI KO'RSATISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH 100
Xolov Bahodir O'ktamovich

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT INFRATUZILMASI IMKONIYATLARIDAN FOYDALANISH HOLATI TAHLILI 107
Qo'ziboyev Umarbek Ulug'bekovich

OLIY TA'LIM RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGNING O'RNI114
Nishonov Dilshod Shamsidinovich

ПРОМЫШЛЕННЫЙ ТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: КОМПЛЕКСНЫЙ АНАЛИЗ ГОТОВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ УЗБЕКИСТАНА К ПРИЁМУ ПОСЕТИТЕЛЕЙ 121
Голышева Елена Вячеславовна, Адылова Диёра Улугбековна

MINTAQANING QURILISH TIZIMIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH NAZARIYALARI 134
Aminov Sardorbek Sanjarbekovich

MILLIY IQTISODIYOT RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASHDA MAHSULOT BOZORI REGULYATORI TIZIMINI QO'LLASHNING AXAMIYATI 139
Rustamov Narzillo Istamovich

МАРКЕТИНГОВЫЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОВЕРИЯ К ТОВАРАМ НА РАЗВИВАЮЩИХСЯ РЫНКАХ 147
Абдурашидова Нигора Алишеровна, Кахрамонова Шахзода Дилмурод кизи, Болтаева Севинч Учкун кизи

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA STRATEGIK MENEJMENTNING ROLI VA AHAMIYATI 158
Alimova Dildora Damirovna, Aslonov Abdulla Xolmurodovich

ICHKI AGRAR BOZOR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH ORQALI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI MUSTAHKAMLASH YO‘LLARI 169
Aliev Yashnarjon Egamberdievich
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNINGNI JORIY ETISH ORQALI TO’QIMACHILIK SANOATINING RAQOBATBARDOSHLIGI VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH 174
Xakimova Zebinisa Muzaffarovna
MINTAQADA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI 182
Abdullayeva Zulfiya Sadullayevna
ВЛИЯНИЕ НЕЙРОМАРКЕТИНГА И ИНСТРУМЕНТОВ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЦИФРОВОЙ РЕКЛАМЫ 187
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Халикова Доно Джахангировна, Шавкатова Шахзода Шухратовна
OILAVIY TADBIRKORLIKNING KAMBAG‘ALLIK DARAJASINI QISQARTIRISHGA TA’SIRINI BAHOLASH.. 202
Zaxidova Umida Farxodovna
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЕСТОРАННОГО БИЗНЕСА ЧЕРЕЗ ВНЕДРЕНИЕ И ПРОДВИЖЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ УСЛУГ 216
В.И. Назаров
QURILISH TARMOG‘IDA OLIB BORILAYOTGAN ISLOHOTLAR VA SOXANI RIVOJLANISH TENDENSIYALARIGA TA’SIRI 225
Arifdjanova Zilola Dilshodovna
MINTAQADA TASHQI MEHNAT MIGRATSIYASI OQIMLARINI TA’MINLASH YO‘LLARI......... 234
Zakirov Mir Timur Zakir o‘g‘li
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ И УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ 242
Вдовиченко Лариса Юрьевна, Азизова Сайёра Хамидуллаевна
ВЛИЯНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ НА УСТОЙЧИВОСТЬ И ИННОВАЦИОННОСТЬ ТРАНСПОРТНЫХ КОМПАНИЙ УЗБЕКИСТАНА 253
Кадирова Шарофат Амоновна
РОЛЬ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГА В УСИЛЕНИИ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОЙ ЛОЯЛЬНОСТИ.. 272
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Ж.Ж. Буриева, З.А. Юсупбекова
ВЛИЯНИЕ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА НА ЭКОНОМИКУ СТРАНЫ 282
Абдухамидова Мафтуна Турсунали кизи
TEMIR YO‘L TRANSPORTI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA KPI TIZIMINI QO‘LLASH.. 290
Mahmudova Dilafruz Hasanovna
FACTORS AND METHODOLOGICAL APPROACHES INFLUENCING THE INNOVATION MANAGEMENT MECHANISM IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM.. 299
Karimov Muzaffar Abdumalik ugli
CRM-УПРАВЛЕНИЕ В СЕТЕВЫХ СУПЕРМАРКЕТАХ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН: РОЛЬ КЛИЕНТСКИХ ДАННЫХ, ПРОГРАММ ЛОЯЛЬНОСТИ И ОМНИКАНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛИ 305
Юсупов Улугбек Шукруллаевич
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHDA CRM TIZIMLARINING O‘RNI 314
Xayitaliyev Nazirjon Yunusaliyevich
CHAKANA SAVDO KORXONALARI TA’MINOT TIZIMIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH 323
Abduxalilova Laylo To‘xtasinovna
O‘ZBEKISTONDA UY-JOY FONDINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASHNING ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH 333
Raimov Otamurod Xolmurotovich

O‘ZBEKISTONDA DAVLAT DASTURLARINING MOLIYAVIY IJROSINI TA’MINLASHDA MARKETINGDAN FOYDALANISH: EMPIRIK TAHLIL VA KONSEPTUAL MODEL 340
Primova Nigora Ikrom qizi

HUDUDIY KICHIK SANOAT ZONALARINING SAMARADORLIGINI INTEGRALLASHGAN INDIKATORLAR TIZIMI ASOSIDA BAHOLASH 346
Jalolova Sarvinoz Ulug‘bek qizi

KIMYO SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGIGA EKOLOGIK VA INNOVATSION OMILLAR TA’SIRI 356
Akramov Bo‘ribek Faxriddin o‘g‘li

MINTAQADA SOG‘LIQNI SAQLASH SOHASINING TUTGAN O‘RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI 367
Boltayev Mag‘rurbek Allayarovich

OLIY TA’LIM MUASSASASIDA ZAMONAVIY MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING O‘ZIGA XOS JIXATLARI 374
Maxmudov Faxriddin Umarovich

QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQARISHNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNI BAHOLASH 381
Achilov Ilmurad Nematovich

O‘ZBEKISTON OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI BOZORINI BARQAROR RIVOJLANISHINI TA’MINLASHDA STRATEGIK BOSHQARUV VA INSTITUTSIONAL YONDASHUVLAR 391
Tuychieva Begoyim Voxidjon qizi

TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARI MARKETING FAOLIYATIDA MOTIVATSIYA YONDASHUVLARIDAN FOYDALANISH 400
Jalilov Jamshid G‘anijonovich

INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TOURISM AND HOSPITALITY: A COMPARATIVE ANALYSIS AND ROADMAP FOR UZBEKISTAN 407
Safaeva Sayyora Rixsibayevna

THE EVOLUTION AND METHODOLOGICAL INTEGRATION OF THE CONCEPT OF SUSTAINABLE USE 417
Kilichov Mukhriddin

TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI STRATEGIK BOSHQARISHNING MAZMUNI, ASOSIY PRINSIPLARI VA FUNKSIONAL VAZIFALARI............ 433
Shakirova Madinaxon Gafurdjanovna

BUXORO VILOYATI TURIZM XIZMATLARI JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI 442
Jalolov Otabek Oybek o‘g‘li

OLIY TA’LIMDAGI BAHOLASH TIZIMI BO‘YICHA ISHONCH DARAJASINI ANIQLASH VA ISHONCH INDIKATORLARINI HISOBLASH METODLARI 451
Hakimov Hakimjon Abdullo o‘g‘li, Hakimova Gulnora Abdullo qizi

TANQIDIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHDA VIRTUAL TA’LIM PLATFORMALARINING ROLI 459
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Hakimova Gulnora Abdullo qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi

RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHIDA ZAMONAVIY AXBOROTLARNI O‘RNI.............. 467
Samatov Azizbek Abdulaxatovich

MOYLI EKINLAR YETISHTIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI........................ 473
Valiyeva Aziza Anvar qizi

THE ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL EFFICIENCY OF AGRIVOLTAIC SYSTEMS IN UZBEKISTAN’S AGRICULTURAL SECTOR 481
Amonov Sardor Zamon ugli

AMORTIZATSIYA QILINADIGAN AKTIVLAR VA ULARNI HISOBGA OLISHNING OBYEKTIV ZARURATI........................ 490
Aminboyev Jaloliddin Otabek o‘g‘li

DON MAHSULOTLARI KORXONALARIDA MARKETING JARAYONLARINI YO‘LGA QO‘YILGANLIK HOLATI VA RIVOJLANISH VEKTORLARI 500
Kurbanova Dildora Abduraxmanovna
SANOAT KORXONALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIKNI SHAKLLANTIRISHGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR 508
Salomova Sarvinoz Salimovna
IJTIMOIY-IQTISODIY O‘ZGARISHLAR SHAROITIDA CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING XUSUSIYATLARI 515
Muxamedova Aziza Ravshanovna
QISHLOQ XO‘JALIGI MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQARISHNING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILIGA DOIR 523
Saburov Jumanazar Saliyevich
СОВРЕМЕННАЯ МОДЕЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РЕСУРСА (HR) В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ 531
Амирджанова Ситора Суннат кизи, Шаюсупова Наргиза Тургуновна, Урозбоев Хайрулла Муродбой угли, Умаров Фаёзбек Суннатилла угли
MAHSULOT TANNARXINI HISOBLASH USULLARNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI... 542
Djumanov Saitmurod Alibekovich
TADBIRKORLIKDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA’MINLASHDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISH VA MENEJMENTNING O‘ZARO TA’SIRI 549
Sultonboyeva Munira Baxodirovna
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA TOVAR ZAXIRALARINI BOSHQARISH MASALALARI 558
Safarov Baxtiyor Djurakulovich
IQTISODIYOTDA TARKIBIY O‘ZGARISHLARNING O‘RNI VA AHAMIYATI 566
Ochilov Akram Odilovich, Qo‘ziboyeva Nargiza Hamro qizi
JOZIBADOR TURISTIK MAHSULOTLARNI SHAKLLANTIRISH VA SIFATINI OSHIRISH YO‘NALISHLARI........ 574
Mirzabayev Jamshid Irkinovich
OLIY TA’LIM MUASSASALARI BOSHQARUVIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING AHAMIYATI 581
Gafurov Anvar Bazarbayevich
ЗНАЧЕНИЕ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ В УПРАВЛЕНИИ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ 591
Тарават Абдул Салам
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA QAYTA SUG‘URTALASH INSTITUTLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI VA YO‘NALISHLARI 603
Sherov Sanjar Radjabovich
BANKLAR VA MARKETING SIYOSATI O‘RTASIDAGI BOG‘LIQLIK 613
Boboxo‘jayeva Fotima Kaxramonovna
ВЛИЯНИЕ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА НА ЭКОНОМИКУ СТРАНЫ 619
Абдухамидова Мафтуна Турсунали кизи
O‘ZBEKISTONDA BIZNES VA TADBIRKORLIK: HOZIRGI HOLAT VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI........ 626
Ravshanov Azizbek Ravshanovich
OILAVIY TADBIRKORLIKNING KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISHGA TA’SIRI: NAMANGAN VILOYATI BO‘YICHA KO‘P OMILLI EKONOMETRIK BAHOLASH 634
Ernazarova Nilufar Nozimjonovna
MINTAQA SANOAT TUZILMASINING STRUKTURAVIY O‘ZGARISHLARI VA IQTISODIY O‘SISH DINAMIKASI TAHLILI........ 644
G‘aymatova Dilafro‘z G‘ofurjonovna

QISHLOQ XO‘JALIGI MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQARISHNING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILIGA DOIR

Saburov Jumanazar Saliyevich
Toshkent Gumanitar fanlar universiteti
tadqiqotchisi

Annotatsiya

Maqolada mamlakatimiz hududlarida oziq ovqat xavfsizligi va uni doimiy ta’minoti, jumladan, qishloq xo‘jaligining asosiy tarmoqlaridan bo‘lgan o‘simlik mahsulotlari va uzumchilikni rivojlantirish, ularning rivojlanish jarayonlari ustida statistik kuzatuvlar o‘tkazish va iqtisodiy-statistik tahlilni amalga oshirish, dehqon xo‘jaligi tarmog‘ida o‘simlikchilik borasidagi asosiy muammolar va larni bartaraf etish bo‘yicha yechimlar bayon etilgan.

Kalitli so‘zlar: yalpi hududiy mahsulot, qishloq xo‘jaligi mahsuloti, dehqon xo‘jaligi, chorvachilik, tarkibiy o‘zgarishlar, investitsiya, hudud iqtisodiyoti, diversifikatsiya, agrar islohotlar.

Аннотация

В статье продовольственная безопасность и ее бесперебойное обеспечение в регионах нашей страны, в том числе развитие плодоовощной продукции и виноградарства, являющихся основными отраслями сельского хозяйства, статистические наблюдения и экономико-статистический анализ процессов их развития, основные описаны аспекты плодоовощного производства в области проблем сельского хозяйства и пути их преодоления.

Ключевые слова: валовой региональный продукт, продукция сельского хозяйства, фермерство, животноводство, структурные изменения, инвестиции, региональная экономика, диверсификация, аграрные реформы.

Abstract

In this article, food security and its uninterrupted provision in the regions of our country, including the development of fruit and vegetable products and viticulture, which are the main sectors of agriculture, statistical observations and economic and statistical analysis of their development processes, the main aspects of fruit and vegetable production in the field of agricultural problems are described. and ways to overcome them.

Keywords: gross regional product, agricultural products, farming, animal husbandry, structural changes, investment, regional economy, diversification, agrarian reforms.

KIRISH

Hozirgi kunda yurtimizda qishloq xo‘jaligi tarmog‘ida chuqur iqtisodiy islohotlarni amalga oshirish bo‘yicha bir qator muhim sanalgan huquqiy, tashkiliy va iqtisodiy chora-tadbirlar bosqichma-bosqich amalga oshirib kelinmoqda. Xususan, O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning 2020-2030-yillarga mo‘ljallangan strategiyasida[1] ham agrar sohada tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish va diversifikatsiyalashni qo‘llab-quvvatlash masalalariga alohida e’tibor qaratilgan.

Fermer xo‘jaligi faoliyatini yuritish va uni olib borish to‘g‘risidagi me’yoriy-huquqiy hujjatlarga O‘zbekiston Respublikasining “Fermer xo‘jaligi to‘g‘risida”gi Qonuni va boshqa qonunosti hujjatlaridan iboratdir.

Yurtimizda o‘simlikchilikni rivojlanishi aholi talabini qondirish bilan birga, ushbu tarmoqning eksport tarkibidagi ulushining ham ortib borishiga zamin yaratib, oxirgi vaqtlarda ushbu faoliyatga moslashgan dehqon xo‘jaligi faoliyatini yanada rivojlantirish va ularni faoliyatiga yetarli darajada e’tibor qaratish va rag‘batlantirish hukumatimiz diqqat markazidagi masalalardan biri bo‘lib kelmoqda. Ushbu fikrlarimizning amaliy namunasi sifatida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi 2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risidagi farmonida “agrar sohani ilmiy asosda intensiv taraqqiy ettirish, joylarda tuproq unumdorligini oshirish va yuqori hosildorlik darajasini ta’minlash, ilm-fan va innovatsion taraqqiyotga asoslangan agroxizmat turlarini ko‘paytirish va sifatini yanada oshirish, ular faoliyatini takomillashtirish, agrosanoat tarmoqlarida faoliyat yuritayotgan firmalarning realizatsiya hajmini 1,5 barobarga oshirish, agrologistik markazlarni rivojlantirish, zamonaviy laboratoriyalar sonini ko‘paytirish, urug‘chilik va ko‘chat yetishtirish bo‘yicha milliy dasturni amalga oshirish, xalqaro qishloq xo‘jaligi universitetini tashkil etish, sohada ilm-fan va amaliyot integratsiyasini chuqurlashtirish”[2] kabi vazifalar belgilab berilgan.

Pandemiya va kutilmagan noqulay iqtisodiy sharoitlarda aholi talabini yetarli darajada qondirish imkoniyatini kengaytirish borasida sohada yana ko‘plab ilmiy izlanishlar olib borilishi zaruriyati ushbu sohaning iqtisodiy-ijtimoiy jihatdan dolzarb ahamiyatga ega ekanligini anglatadi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Qishloq xo‘jalik mahsulotlarini yetishtirish, sotish bozorlarini rivojlantirish muammolari MDH mamlakatlari olimlaridan I.A.Baranov, M.A.Solomaxin, N.A.Popov, L.V.Agarkova, A.V.Afanasyeva, N.I.Grekov va boshqalar tomonidan ilmiy tadqiq etilgan. Qishloq xo‘jaligini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish va rentabelligini oshirishning nazariy-uslubiy masalalari, fermer xo‘jaliklari faoliyatlarini o‘rganish masalalari xorijlik olimlardan S. Shiona, S.S.Shenoy, L.Chjou, L.Sfu, S.Fan, J.M.Shurbaxlar tomonidan tadqiq qilingan.

Yurtimiz iqtisodchi olimlaridan B.Utanov o‘zining “Ko‘p tarmoqli fermer xo‘jaliklari faoliyatini samaradorligini ifodalovchi integral ko‘rsatkichlar” [23] mavzusidagi ilmiy maqolasida respublikamizda ko‘p ukladli fermer xo‘jaliklari faoliyatini ifodalovchi va ularning iqtisodiy aniqlash va integral ko‘rsatkichlar tizimi ilmiy asoslangan holda bayon etilgan.

Kuchli raqobat va iqtisodiy shaffoflik ta’minlangan hozirgi kunda turli mulkchilik va xo‘jalik yuritish shakllari faoliyatiga baho yakuniy rentabellik darajasi bilan belgilanadi. Shu sababli, ushbu iqtisodiy kategoriyalarning o‘xshash va farqli tomonlari va ularning faoliyatning moliyaviy samaradorligini baholashdagi rolini aniqlab olish zarur.

Strategik rejalashtirishning agrooziq-ovqat kompleksiga va bevosita qishloq xo‘jaligiga nisbatan nazariy, uslubiy va amaliy jihatlarni O‘.P.Umrzoqov[24]ning

ilmiy izlanishlaridan ko‘rishimiz mumkin bo‘ladi. Qishloq xo‘jaligini rivojlantirish muammolari bo‘yicha ko‘plab tadqiqotlar mavjudligiga qaramay, mahsulotlar turlari bo‘yicha strategik rejalashtirish tizimini tashkil etish, uning nazariy, uslubiy va axborot-tahliliy ta’minotini ishlab chiqish, mintaqaviy darajada rejalashtirish va hisob-kitoblarni takomillashtirish usullari o‘zgaruvchan operatsion muhitda qo‘shimcha ishlab chiqish va yangilashni talab qiladi.

METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqot ishining obyekti bo‘lib, respublikamiz hududlarida va xususan, Toshkent viloyatida o‘simlik mahsulotlari yetishtirish faoliyati bilan shug‘ullanuvchi dehqon va fermer xo‘jaliklari tanlangan.

Tadqiqotni o‘tkazishdan maqsad, yurtimizda o‘simlik mahsulotlari yetishtirish, ularda sodir bo‘layotgan iqtisodiy o‘zgarishlar va tendensiyalarning asosiy jihatlarini statistik usullar yordamida chuqur tahlillar o‘tkazish, uning makroiqtisodiy darajada ta’sirini statistik baholash hamda kelgusi davrlarga asosiy yo‘nalishlarini belgilab olish uchun zaruriy bo‘lgan ilmiy taklif va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish hisoblanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mamlakatimizda qishloq xo‘jaligi tarmog‘i va uning sohalarini rivojlantirishga va rentabelligini oshirishga alohida e’tibor berib kelinmoqda. Bu borada bir qator qonunlar, Prezident Farmonlari, Vazirlar Mahkamasi qarorlari va boshqa sohani rivojlantirishga oid me’yoriy –huquqiy hujjatlar qabul qilinib, tadbirkorlik sohasini rivojlantirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatib kelmoqda [16,20].

Yurtimizda qishloq xo‘jaligi tarmog‘ida ko‘p-ukladli fermer xo‘jaliklari faoliyatini takmillashtirishdan eng asosiy maqsad sohada ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar hajmini oshirish bilan bir qatorda ko‘p tarmoqli iqtisodiy rivojlanish sharoitida mavjud iqtisodiy va tabiiy resurslar bo‘lgan ishlab chiqarish vositalari, yer va suv resurslaridan oqilona foydalanish orqali narx vositasida raqobatlashishni ko‘zlagan holda, mahsulot tannarxini kamaytirish va sof foyda miqdorini ko‘tarish bilan qishloq xo‘jaligi tarmog‘ida faoliyat yuritayotgan subyektlar faoliyatining rentabellik ko‘rsatkichlarini oshirish hisoblanadi.

Samaradorlik ko‘rsatkichi esa murakkab iqtisodiy kategoriya hisoblanadi va u turli iqtisodiy qonuniyatlar va turli faktorlar natijasida ishlab chiqarish faoliyatining asosini anglatuvchi pirovard natijalarda o‘z ifodasini topadi.

Barcha korxonalarda kuzatilgani kabi, o‘simlik mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan qishloq xo‘jaligi subyektlarining ishlab chiqarish samaradorligi ko‘rsatkichlari ham natura va qiymat ko‘rinishida bo‘lib, iqtisodiy samaradorlikning natura ko‘rsatkichlari orqali ushbu subyektlarning iqtisodiy samaradorligiga va ishlab chiqarish jarayonining samarali tashkil qilinganligiga to‘liq baho berib bo‘lmaydi. Shu sababli, o‘simlik mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan dehqon-fermer xo‘jaliklarida ishlab chiqarish samaradorligini baholash tizimida iqtisodiy va natura ko‘rsatkichlarni quyidagicha turkumlashtirish maqsadga muvofiq (rasm).

Ushbu tarmoqda faoliyat olib boruvchi iqtisodiy subyektlar barcha turdagi qishloq xo‘jalik mahsulotlari yetishtirish bilan shug‘ullanadi. Ammo, uslubiy xatolikni keltirib

chiqarishini oldini olish maqsadida, turli xil mahsulotlarni natura ko‘rsatkichda hisoblangan yalpi hosil bilan solishtirib bo‘lmaydi.

Turli xildagi tayyor mahsulotlarning ishlab chiqarish jarayoniga umumiy baho berish, shuningdek, har bir turdagi mahsulot yetishtirish uchun qilingan sarf-xarajatni salbiy va ijobiy natija berishini baholash iqtisodiy samaradorlikning qiymat ko‘rsatkichlari orqali amalga oshiriladi.

Nazariy-uslubiy jihatdan alohida qishloq xo‘jaligi faoliyati subyektlari uchun rentabelligini, pirovardida ishlab chiqarish rentabelligini mikroiqtisodiy darajada aniqlash tegishli iqtisodiy-ishlab chiqarish ko‘rsatkichlari ishtirokida quyidagi ketma-ketlik asosida amalga oshirish mumkin, ya’ni, o‘simlik mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan iqtisodiy subyektlarda bir ishlab chiqarish yilida yetishtirilgan tayyor mahsulot hajmini Q va narxini (o‘zgarmas) R deb belgilab olsak, ularning ko‘paytmasi fermer xo‘jaligining yalpi mahsulot qiymati (TR)ni ifoda etadi va uning formulasi TR = R x Q ko‘rinishga ega bo‘ladi.

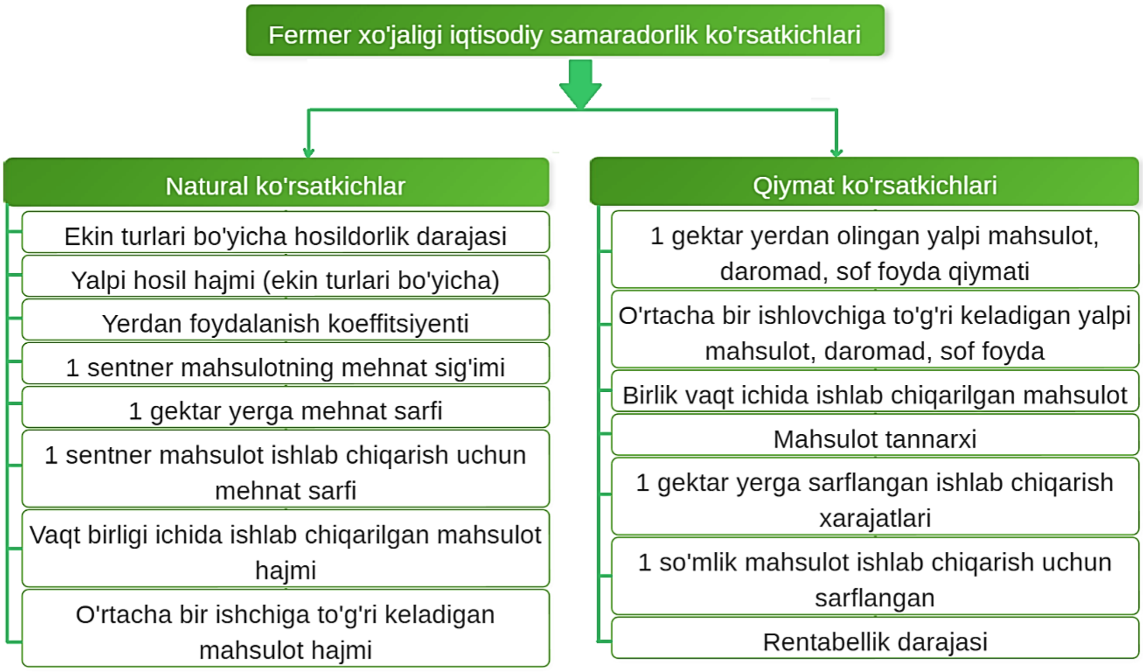

1-rasm. O‘simlik mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy samaradorligini baholovchi ko‘rsatkichlar tizimi[1]

Fermer xo‘jaligining yalpi daromadi (YAD)ni yalpi mahsulot qiymati (TR)dan ishlab chiqarish jarayonida o‘z qiymatini ekspluatatsiya muddatlaridan kelib chiqqan holda olingan mahsulotga o‘tkazgan asosiy ishlab chiqarish vositalari (amortizatsiya) va moddiy aylanma vosita (mineral o‘g‘it, yoqilg‘i-moylash materiallari, urug‘lik va sh.k.) larning jami qiymati (S)ni ayirib topiladi va u quyidagi formula bo‘yicha hisoblanadi, ya’ni:

$$YAD = TR - S \quad (1)$$

[1] Muallif tomonidan ishlab chiqilgan.

Ma'lumki, yalpi daromadning tarkibiy elementlarini ish haqi fondi (IHF) va sof foyda (KF) tashkil qiladi. Shunday ekan, fermer xo'jaligining sof foydasi yalpi daromad (YAD)dan ish haqi fondini (IHF)ni chegirish orqali topiladi va uni hisoblash KF = YAD – IHF formulasi orqali amalga oshiriladi.

Ushbu sohada yetishtirilgan mahsulotga jami sarflangan asosiy, shuningdek, moddiy aylanma vositalar qiymati va ish haqi fondining yig'indisi umum-ishlab chiqarish xarajatlari (ICHX), ushbu xarajatni yetishtirilgan mahsulotga bo'lib tannarx (T)ni ifodalaydi. Uslubiy jihatdan o'simlikchilikka ixtisoslashgan fermer xo'jaligining sof foydasini quyidagi KF = TR – C – IHF formula bilan hisoblash mumkin.

Agar tovar narxi (R) tannarx (T)dan katta bo'lsa (R>T), xo'jalik sof foyda oladi va ma'lum darajada rentabellikka ega bo'ladi. R=T holatda esa xo'jalik foyda ham olmaydi, zarar ham ko'rmaydi, ya'ni u zararsiz ishlaydi va foydaga ham erishmaydi. Agar P<T bo'lsa, xo'jalik zarar bilan ishlab, foydalilik (zararlilik) darajasi manfiy bo'ladi.

Rentabellik darajasi (RD)ni quyidagi ikki usul bilan hisoblash mumkin:

- RD = (TR : ICHX) x100, ya'ni olingan sof foyda (TR)ni jami ishlab chiqarish xarajatlari (ICHX)ga bo'lish;
- RD = R : T, ya'ni alohida mahsulot turi bo'yicha mahsulot narxi (R)ni tannarx (T)ga bo'lish formulasi bilan hisoblash mumkin.

O'simlik yetishtirishga ixtisoslashgan qishloq xo'jaligi tarmog'idagi subyektlarning ma'lum davrda erishgan daromadi (tushumlari) jami sotilgan mahsulotlar va ko'rsatilgan xizmatlarni ularning amaldagi narxlariga ko'paytirib topiladi va bu quyidagi formula yordamida hisoblash tavsiya etiladi:

$$PD = SM \times MB \quad (2)$$

bunda: *PD* – pul tushumi daromadi (so'mda); *SM* – sotilgan mahsulotlar, xizmatlar miqdori (tonna, sentner, kg); *MB* – sotilgan mahsulot va xizmatlarning narxlari, tariflari (so'mda).

O'simlik mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan faoliyat subyektlarining yalpi daromadi yoki yangidan yaratilgan qiymat summasini, quyidagi formula yordamida, yalpi mahsulot qiymatidan ishlatilgan asosiy vositalarning amortizatsiya summasini (S) ayirib hisoblanadi:

$$(C + V + M) — C = V + M \ (3)$$

Demak, *V+M* — bu fermer xo'jaligining yalpi daromadi hisoblanadi. Bunda: *S* – asosiy vositalarning amortizatsiyasi summasi (so'mda), *V* – ish haqi fondi (so'mda), *M* – qo'shimcha qiymat (so'mda).

Quyidagi formula yordamida esa o'simlik mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan iqtisodiy subyektlarning yalpi foydasi mahsulot sotish (xizmat ko'rsatish)dan pul tushumlaridan, sarflangan xarajatlarni chegirib hisoblanadi:

$$YF = SD - ST \quad (4)$$

bunda: *YF* – yalpi foyda, so'mda; *SD* – mahsulot (ish, xizmat)dan tushgan tushum, so'mda; *ST* –sarflangan ishlab chiqarish xarajatlari, so'mda.

Faoliyat sof foydasini yalpi foydadan davr xarajatlari, ko‘zda tutilmagan xarajatlar, moliyaviy xarajatlar summasini chegirish orqali hisoblanadi:

$$SF = YF - (DX + MX + KX) \quad (5)$$

bunda: *SF* – sof foyda summasi; *DX* – davr xarajatlari, so‘mda; *MX* – moliyaviy xarajatlar summasi, so‘mda; *KX* – ko‘zda tutilmagan holatlar uchun tasodifiy xarajatlar, so‘mda.

Fermer xo‘jaliklarining ishlab chiqarish jarayonining rentabellik (foydalilik) darajasini sof foyda summasini mahsulot tannarxi yoki ishlab chiqarish xarajatlari summasiga bo‘lish va natijani 100 %ga ko‘paytirish orqali aniqlash mumkin:

$$RD = \frac{SF}{ST} * 100\% \quad (6)$$

bunda: *RD* – rentabellik (foydalilik) darajasi, foizda.

Fermer xo‘jaliklarida mahsulot yetishtirishda sarflangan barcha xarajatlarning iqtisodiy samaradorligi quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$JV = \frac{SF}{JX}, \quad (7)$$

bunda: *JX* –fermer xo‘jaligining bir yildagi jami xarajatlari, so‘mda.

Fermer xo‘jaligining faoliyat umumiy iqtisodiy samaradorligi ishlab chiqarishda qatnashadigan yerlarning qishloq xo‘jaligi yerlari qiymatini aniqlash bo‘yicha ishlab chiqilgan uslubiy qo‘llanma yordamida aniqlangan qiymati bo‘yicha hamda asosiy vositalarning to‘la qiymatlarini hisobga olgan holda rentabellik me’yori hisoblanadi:

$$RD = \frac{SF}{AiF + (AsF * Ek) + EK} * 100\% \quad (8)$$

bunda: *RD* – rentabellik me’yori, foizda; *AiF* – aylanma fondlarning o‘rtacha yillik qiymati, so‘mda; *AsF* – asosiy fondlarning o‘rtacha yillik qiymati, so‘mda; *Yek* – asosiy fondlarning iqtisodiy samaradorlik koeffitsiyenti (0,12); *YEK* – yerning qiymati, so‘mda.

Ushbu ko‘rsatkich yordamida o‘simlikchilikka ixtisoslashgan fermer xo‘jaligining ixtiyoridagi barcha ishlab chiqarish resurslaridan iqtisodiy jihatdan samarali foydalanganlik darajasi aniqlanadi.

O‘simlikchilikka ixtisoslashgan fermer xo‘jaligining iqtisodiy samaradorlik darajasiga bir qancha omillar ta’sir etadi. Sohaning foyda summasi hamda rentabelligi ortishiga asosiy mahsulotlarning ishlab chiqarib sotishi natijasida erishilgan yutuqlar katta ta’sir ko‘rsatmoqda.

O‘simlikchilikka ixtisoslashgan fermer xo‘jaliklarining bugungi kunda raqobatbardosh faoliyat yuritishlarini ta’minlash uchun:

fermer xo‘jaliklarining ishlab chiqarish va tashkiliy-iqtisodiy faoliyatini baholovchi samaradorlik ko‘rsatkichlarini tahlil qilib borish asosida tegishli chora-tadbirlar ishlab chiqish va joriy qilish;

fermer xo‘jaliklarining iqtisodiy samaradorligini baholash va oshirishda qishloq xo‘jaligining o‘ziga xos xususiyatlari, ya’ni, biologik jarayon va tabiiy-iqlim, shuningdek demografik sharoitlariga asosiy omil sifatida qarab, ularni ixtisoslashtirish va yiriklashtirish, islohotlarning keyingi bosqichlarida esa kooperatsiya subyektlariga jalb qilish tadbirlarini amaliyotga kiritish istiqbolli va samarali yo‘nalishlar sifatidan

hal etilishi lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagilarni inobatga olib, mamlakatimizda qishloq xo‘jaligi tarmog‘i subyektlarini faoliyatini yanada takomillashtirish va rentabelligini oshirish borasida quyidagilar taklif sifatida ishlab chiqildi:

mazkur tarmoq bo‘yicha barcha ma’lumotlar hisobini yuritish uslubiyotini quyidagi asosiy vazifalarini amalga oshirish orqali takomillashtirish zarur: tarmoq faoliyati ustidan yoppasiga, tanlanma, anketa orqali, monografik kuzatishlarni amalga oshirish loyihasini ishlab chiqish;

yurtimizda ushbu tarmoqda ishlab chiqarilayotgan mahsulot hajmini asosiy ko‘rsatkichlari bo‘yicha turli iqtisodiy usullarda (iqtisodiy indekslar, korrelyatsion-regression tahlil va boshqalar) qiyosiy tahlil qilish;

faoliyat ko‘rsatkichlarini vaqtli qatorlarda modellashtirish va ularni o‘rta muddatli prognoz qilish lozim bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 23-oktyabr PF-5853-sonli “O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning 2020-2030-yillarga mo‘ljallangan strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Farmoni https://lex.uz/docs/-4567334

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60 sonli “2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni https://lex.uz/uz/docs/-5841063

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni https://lex.uz/docs/-3107036

4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 28-martdagi PF-5388-sonli «O‘zbekiston Respublikasida o‘simlikchilikni jadal rivojlantirishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida»gi Farmoni https://lex.uz/docs/-3604601

5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 6-noyabrdagi PQ-3377-sonli «O‘simlik mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni mahalliy eksport qiluvchilarni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida»gi Qarori https://lex.uz/docs/-3403512

6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 2-iyuldagi PQ-3824-sonli “Fermer xo‘jaliklarida hisob tizimini tubdan yaxshilash va ularga bank xizmatlari ko‘rsatishni takomillashtirishning qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori https://lex.uz/docs/-3804063?ONDATE=01.01.2024

7. Abdullayev Yo.A.Statistika nazariyasi. Darslik. – T.: O‘qituvchi, 2003. – 214 b;

8. Soatov N.M. Statistika: oliy o‘quv yurtlari uchun darslik. – T.: Ibn Sino, 2003. – 744 b.

9. Шадиев Т.Ш. Экономические модели развития сельского хозяйства. – Т.: Фан, 1986. – 168 с.

10. Пармакли Д.М. Экономика сельского хозяйства: учебное пособие для студентов высших учебных заведений // Д.М.Пармакли, А.Е.Шамин, Н.Коваленко / – Княгинино: НГИЭУ, 2015. – 245 с.

11. Сомов В.Л. Экономико-статистический анализ развития сельского хозяйства Саратовской области.// Вопросы статистики, 2019,Т.26, № 6. – С. 47-54.

12. Чаянов.А.В. Основные идеи и формы организации сельскохозяйственной кооперации. –Москва,1927. – 357 с.

13. Jumayev Q.X. Qishloq xo‘jalik mahsulotlarini yetishtirishning iqtisodiy-statistik tahlili //O‘zbekiston statistika axborotnomasi ilmiy elektron jurnali, 2021-yil 4-son.

14. Berdiqulov Q.G‘.Qishloq xo‘jaligida amalga oshirilayotgan tarkibiy o‘zgarishni statistik tahlili //O‘zbekiston statistik axborotnomasi ilmiy elektron jurnali, 2021-yil, 1-son.

15. Колесникова Т.Г., Наумова Т.М., Смоленникова Л.В - Производительность труда – как фактор устойчивого развития сельскохозяйственных предприятий // Сельское хозяйство. – Москва, 2021. – №4,36-49 с.

16. Mirziyoyev Sh.M. Oliy Majlisga Murojaatnoma // Xalq so‘zi, 2017-yil 23-dekabr.

17. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi 275-sonli “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi Qarori https://lex.uz/en/docs/-3019918

18. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 31-iyuldagi PQ-3165-son “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori https://lex.uz/docs/-3297204

19. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son “2017–2021-yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi” to‘g‘risidagi Farmoni https://lex.uz/docs/-3107036

20. Mirziyoyev Sh.M. Oliy Majlisga Murojaatnoma // Xalq so‘zi, 2017-yil 23-dekabr.

21. Utanov B. Ko‘p tarmoqli fermer xo‘jaliklari faoliyatini samaradorligini ifodalovchi integral ko‘rsatkichlar //O‘zbekiston statistika axborotnomasi ilmiy elektron jurnali, 2019-yil 1-son.

22. Umurzoqov O‘.P. va boshqalar. Fermer xo‘jaligi iqtisodiyoti. T.: IQTISOD-MOLIYA, 2008.-87-89 b.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir: Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Ingliz tili muharriri: Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Rus tili muharriri: Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o‘g‘li
Musahhih: Karimova Shirin Zoxid qizi
Sahifalovchi va dizaynerlar: Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o‘g‘li

2025-yil, dekabr, 12-son

© Materiallar ko‘chirib bosilganda “Marketing” ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas’ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin.
Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: @marketinjournalbot
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: https://marketingjournal.uz

Marketing jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan

“Marketing” ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

“Marketing” ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710.** ГОСТ 7.56-2002 "Seriyali nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlataro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**